

TURINYS

BĖKIT, LĖKIT, PASKUBĖKIT...	/ 7
PO TRIJŲ DIENŲ	/ 39
ZA NASZĄ I WASZĄ WOLNOŚĆ (UŻ MŪSŲ IR JŪSŲ LAISVĘ)	/ 321
PO ŠEŠIŲ DIENŲ	/ 385
PADARINIAI	/ 527
Padėka	/ 540

37

Žadintuvas suskambo po šešių penkiolika – įprastu laiku. Loganas trenkė ranka per išjungimo mygtuką, apsvirtė ant šono ir palindo giliau po antklode. Laisvą šeštadienį reikia tausoti. Iš lovos išsikrapštė tik tuomet, kai galvos skausmas ir plyštanti šlapimo pūslė suvienijo savo pajėgas. Išgėrę šampaną, jie nukeliavo į „Light of Bengal“: karališkų krevečių karis ir keturi bokalai alaus „Cobra“. Du bokalai „Stellos“ bare „Filthy McNasties“. Dar du bokalai, užsigerti viskiu, bare „The Bells“... paskui atsiminimai apsitraukė migla.

Ar tada jie nuėjo į „Howff“, ar į „Grill“? Sprendžiant iš savi-jautos, greičiausiai į abu: Logano makaulėje, labai garsiai klausydami repo, riedlentėmis važinėjo du nutukę raganosiai, o ir pilve situacija nebuvo geresnė.

Išgėręs dvi tabletes aspirino, visą pakelį apelsinų sulčių, dvi paracetamolio tabletes ir bergždžiai pasirausęs šaldytuve, Loganas krūpčiodamas iš skausmo išsikrapštė iš namų ir patraukė pusryčių į „Arčibaldą Simpsoną“.

Bare buvo santykinai ramu: čia sėdėjo tik pora senukų, užsukusių išlenkti šeštadienio ryto bokalo. Loganas užsisakė vegetariškus angliškus pusryčius ir didžiulį puodelį arbatos.

Jis jau dažė vegetariška dešrele kiaušinio trynio likučius, kai priešais ant kėdės susirangė konstebliis Karimas.

– Jėzau, na ir rytelis...

Jis nevilkJėjo uniformos, tad Loganas nepasiuntė jo velniop:
– Apsipirkimas?
Karimas nusivaipė:
– Vestuvinė dovana pačiutės seseriai. „O, – pasakė ji, – gal galėtum pasisukti po parduotuves baigęs naktinę pamainą?“ – jis atsiduso. – Sakau tau, geriau jau niekad nesituok. Maniau, kad gausiu partnerę visam gyvenimui, kurią mylėsiu ir branginsiu, o ji manė, kad gaus taksi vairuotoją, nuosavą banką ir asmeninį apipirkinėtoją, – jis užkėlė ant stalo maišelį iš „John Lewis“. – Pasaugok, kol nueisiu nusičiurkšti, ką?
Loganas jau norėjo dirstelėti, kas viduje, bet visgi išsitraukė telefoną. Įsijungė ir paskambino Samantai. Kurį laiką paklausė signalo. Pasigirdo užsimiegojęs balsas:
– Emmmmf?
– Pažadinau?
– Vmmm? – nusižiovavimas. – Kiek dabar valandų?.. O, Jėzau...
– Atleisk. Paskambinsiu vėliau, jei tu...
– Tu čia niekuo dėtas. Tiesiog po dvidešimt penkių minučių turi būti prakeiktoje laboratorijoje. Namu grįžau tik trečią. Uf, sambuka... – ragelyje pasigirdo dar vienas nusižiovavimas. – Kur tu vakar naktį buvai? Bandžiau tau prisiskambinti.
– Stiprinome komandos dvasią su Finiu ir Piriu. Gal vakare susitinkam? Šiandien aš nedirbu ir...
– Sutarta... O, Dieve, tik pasižiūrėk, kiek valandų!
Ir ji dingo.
Prie staliuko sugrįžo Karimas, nešinas dviem puodeliais kavos.
– Imk, – padavė vieną puodelį. – Atrodo, tau būtų neprošal jos išgerti.
– Ačiukas.
Konsteblis ir vėl sudribo į kėdę.
– Dieve, kas per naktelė. Barams užsidarius, sumauta Unijos gatvė virsta Beirutu, – jis nusipurtė ir pamirkė sausainį į kavą. – A, ir, beje, patarimas: jei pamatysi Styl, *bék*, kiek kojos

neša. Ji klaikios nuotaikos. Pameni tą bičą, kurį jinai vijosi? Vakar buvo pristatytas su sulaužytomis rankomis, kojomis ir žandikauliu.

Loganas terkštelėjo puodelį į lėkštutę, atsistojo, padėkojo už kavą ir paskubomis patraukė į nuovadą.

Prie budėtojo stalo seržantas Erikas Mičelas, palinkęs virš rytinio „Aberdeen Examiner“ numerio, tušinuku pašė nuotraukoms ūsus. Bet kad ir kaip riebiai juos ryškino, nė vieni neprilygo didžiuliam padarui, tūnančiam ant jo paties viršutinės lūpos – atrodė kaip pats tikriausias Josifas Stalinas.

Jis pakėlė akis, kai prie jo lekuodamas ir pūškuodamas pribėgo Loganas.

– Maniau, tu šį šeštadienį nedirbi?

Loganas įsistvėrė budėtojo stalo krašto, mėgindamas įtraukti į plaučius deguonies:

– Aš... aa... ten...

– Jėzau. Iš kur atbėgai – gal iš Inverneso?

– Arč... Iš „Arčio“.

– Juk jis čia pat, už kampo. Kokios prastos formos turėtum būti, kad...

– Karimas man sakė... Roris Simpsonas... buvo pristatytas... vakar vakare.

Suglumusi išraiška.

Loganas pamėgino dar kartą:

– Sumuštas? Lūžusios kojos... ir rankos?

Seržantas Mičelas išsitraukė darbo žurnalą ir pervertė kelis lapus. Suraukęs antakius tarė:

– Ne... Nuo pabėgimo jūsų draugelio vaikų tvirkintojo niekas nematė.

Tas bjaurybė Karimas tiesiog bus nusprendęs jį panervinti.

– Tačiau *esame* sučiupe, – kalbėjo Mičelas, braukdamas pirštu per savo veido želdyną, – Dveiną Kauvį. Sulaukėme anoniminio skambučio iš baro taksofono: buvo pranešta, kad kažkas matė, kaip pajūryje, prie Karaliaus paplūdimio, užpuolė žmogų. Alfa

Šešiolika aptiko jį maždaug už poros šimtų metrų nuo degalinės.

– Dveinas Kauvis? Kas per velnias tas Dveinas Kauvis?

– Neturiu žalio supratimo, – seržantas Mičelas ėmė spaudyti klaviatūrą, ištraukiamą iš po stalo paviršiaus. – Čia rašoma, kad Styl buvo paskelbusi jo paiešką. Jis kažkaip susijęs su lenkaitės išprievartavimu pornofilme?

– Po velnių. Taip ir žinojau, kad negali taip sektis.

– Taip, na, esu tikras, kad Dveinas Kauvis taip pat labai dėl to nusimena, – jis vėl ėmėsi laikraščio vandalizmo. – O jei jau prakalbome apie Styl, tai ji norėtų su tavimi šnektelėti, kad jau atėjai.

– Aš neatėjau. Tu manęs nematei, – Loganas pasisuko eiti. Sustojo. Tada vėl sugrįžo prie stalo: – Kokie dabar statymai dėl inspektorius pareigų?

Seržantas Mičelas šyptelėjo.

– Reikėjo statyti pinigų, kai buvai aštuoniolika su vienu. Styl taip ir padarė, – jis kilstelėjo antakį. – O jei jau apie ją užsiminėme...

Su trenksmu atsilapojo šoninės durys ir į holą įžengė Styl – nuo jos veido išraiškos būtų galėjęs susiraukšlėti ir linoleumas:

– Kur, po velnių, tu valkiojiesi?

Loganas ėmė slinkti išėjimo link:

– Man šiandien laisvadienis. Užsukau tik...

– Į mano kabinetą. TUČTUOJAU!

Styl susmuko prie savo stalo ir piktai pervėrė žvilgsniu Loganą:

– Viskas per tave.

– Ką? Kaip viskas...

– Nepertrauk. Vakar tu pasipustei padus ir man teko pasiimti drauge kriminalistą seržantą Prakeiktą Barzdylą Bytį! Žemės plokštės juda greičiau nei tas puskvailis storbambis. Dveinas Kauvis dėjo į kojas.

– Taip, bet Erikas sakė...

– Kurios būtent „nepertrauk“ vietos tu nesupratai?

Loganas užsičiaupė.

– Jei tu būtum buvęs čia, tas šiknius Dveinas Kauvis nebūtų pasprukęs, kažkoks asilas nebūtų jo atlupęs, o aš būčiau galėjusi apklausti dar vieną sušiktą įtariamąjį! – ji išsitraukė aplanką iš darbinių dokumentų padėklo ir švystelėjo jam. – Pasiskaityk.

Jame buvo kvotos transkripcija: dalyvavo kriminalistė inspektorė Styl, kriminalistas seržantas Bytis ir Alanas Raitas. Tas kitas prievartautojas su šuns kauke. Loganas permetė jį akimis:

– Bus svaras penkiasdešimt – „asilas“ irgi keiksmazodis.

– Šūdas, o ne keiksmazodis.

Remiantis Alano Raito parodymais, Krystka Gožalkovska vaidino. Jokio prievartavimo nebuvo. Tik apsimetinėjimas. Kino magija. Loganas įdėjo transkripciją atgal į segtuvą:

– Ką sako Krystka?

– O kaip tu, blyn, manai? Ją apklausti tas pats, kas apklausinėti kokį mimą, – Styl atsilošė kėdėje. – Jei parašytų pareiškimą, iškart prikirpčiau jiems uodegas, tačiau dabar ššš... šnipštas.

Kurį laiką susiraukusi patylėjo, barbendama pirštais kaktą. Tada tarė:

– O kaip ten ta įmonė, kur ją išnuomojo?

– Tarptautinis Koščėjaus holdingas.

– Aha, jau turi jų adresą?

– E... – Loganas išsitraukė telefoną ir pasitikrino, ar negavo žinutės nuo Zanderio Klarko. – Ne.

– Oi, dėl Dievo meilės! Dabar oficialiai įtraukiu tave į savo juodąjį sąrašą.

– Nagi, baik jau. Taip neteisinga...

– Vai, vai. Gyvenimas neteisingas.

– Šiandien aš nedirbu...

– Nori sužinoti, kaip gali sugrįžti į mano *baltąjį* sąrašą? – ji ištraukė tuščią plastikinį puodelį ir pastatė jį ant stalo.

Loganas suniurzgė:

– Ir vėl tu su ta sperma!

– Taip, aš ir *vėl* su ta sperma. Juk turi milijonus tų

šmirinėjantių buožgalvių. Poros šaukštelių tikrai nepasigesi, ką?

– Šaukštelių?

– Oi, tik jau nevaidink mirštančios gulbės, – ji susikišo ranką už marškinių ir ėmė tampyti liemenėlės petnešėlę. – Siuzana baigia mane iš proto išvaryti. Dabar ji užsimanė parduoti visą mūsų turta, įskaitant *mano* mašiną, ir išvykti dirbtinio apvaisinimo į JAV.

– Na, gal mintis ne visai bloga...

– Jei jau nenoriu Renio spermos, tai negi norėsiu kokio nors priedurnio amerikiečio? Mūsų genofondas ir taip jau nekoks.

Stojo nejauki pauzė.

Loganas atsistojo:

– Na, tai aš jau eisiu, juk visgi laisvadienis ir viską...

– Neskubėk. Ką dar žinome apie tuos tarptautinius Koščėjus?

– Nieko, – gūžtelėjo jis.

– O kaipgi tas mobiliojo numeris, kurį gavome iš Gario, Klozetų Naro?

– Išankstinio mokėjimo telefono kortelė – jokių duomenų.

Ji kiek patimpčiojo liemenėlę.

– O ką sakė lenkų policija?

– E?

– Juk tu turėjai su jais susisiekti! Pamišai, ar ne?

– Na... Ryšių palaikymo pareigūnas yra Makfersonas, o jis vis dar nesirodo dėl biuletenio...

Styl prabilo labai lėtai ir labai raiškiai:

– O tau nešovė į galvą paskambinti jam pačiam?

– E... Na, aš...

– Dėl Dievo meilės, juk turėtum būti kriminalistas seržantas!

– Bet jei Krystka Gožalkovska nepateiks kaltinimų, kaip mes...

– Nebūk durnas: turbūt pusė jų importuojamų merginų yra iš Dievaižinkurkistano. Nelegalios imigrantės. Prekyba žmonėmis. O nepasakytum, kad Aberdynšyre klestėtų nešvankių filmų industrija, ar ne? Tai kas nutinka toms vargšėms vištoms, kurios netampa pornožvaigždėmis? – ji pabarbeno pirštu į stalą. – Ar

žodžių junginys „versti užsiiminėti prostitucija“ tau ką nors sako?

Loganas jau žiojosi, bet inspektorė buvo apsukresnė:

– Ir kol dar nespėjai nieko pasakyti, paskambinsi jiems, nes aš, blyn, taip tau liepiu. Aš groju vargonėliais, o tu šoki už beždžionėlę, nepamišai?

Tyla.

– O dabar nešdinkis iš mano kabineto.

Kriminalisto inspektoriaus Makfersono kambarys buvo tikras dokumentų dėžių, sumuštinų pakuočių ir paskirų popiergalių jovalas. Ant įvairių paviršių kiurksojo kavos puodeliai, pilni rudai žalių maurų, kuriuose dėl iki galo atsukto radiatoriaus kaitros vystėsi naujos gyvybės formos. Visas kambarys buvo priplėkęs ir trenkė pelėšiais.

Loganas pakėlė nuo kėdės pirmadienio „Aberdeen Examiner“ numerį ir atsargiai prisėdo prie stalo, žiūrėdamas į Makfersono popierių krūvas bei lipnių popierėlių tankmę. Kažkur čia turėjo būti kontaktiniai Lenkijos ryšių palaikymo pareigūno duomenys.

Nors Loganas ir nenorėjo prie nieko liestis.

Viršutiniame stalčiuje jis aptiko pusę apkramtyto batonėlio „Mars“ ir šūsnį pasenusių kvitų. Kitame – užrašų knygutę, sąvaržėlių, rašiklių, šimtus atsitiktinių vizitinių kortelių. Išitraukė apatinį stalčių, kuris turėjo būti skirtas dokumentams, bet pa-našu, kad Makfersonas jame įsirengęs popierių mėšlyną.

Ant krūvos viršaus Loganas išvydo tą patį pranešimą, kaip ir ant Styl stalo, – jame buvo prašoma pateikti kandidatus į kriminalisto inspektoriaus poziciją. Bla, bla, bla, su apgailėstaviu pranešame, kad kriminalistas inspektorius Grėjus pateikė prašymą išeiti iš darbo, bla, bla, bla; galimybė įvertinti produktyvų darbą; bla, bla, bla, kandidatus nominuoti iki kito trečiadienio.

Raudonu tušinuku Makfersonas parašėje buvo pasirašęs: „BYTIS?“

Idiotas.

Loganas sugrūdo pranešimą atgal į stalčių. Kriminalistas seržantas Bytis nebūtų sugebėjęs suimti nuosavo užpakalio, net ir turėdamas tris patrulių ekipažus ir orderį.

Kontaktinių lenkų duomenų niekur nesimatė, tad Loganas įsijungė Makfersono kompiuterį. Atsidaryti inspektoriaus elektroninį paštą nebuvo sudėtinga – tas pusgalvis buvo pasirašęs slaptažodį ant lipnaus lapelio, priklijuoto prie monitoriaus. Paimamos reikėjo ne vien kriminalistui inspektoriui Grėjui.

Kompiuteriniai Makfersono dokumentai buvo sudėlioti ne ką tvarkingiau už esamus ant stalo, bet galiausiai Loganui pavyko susirasti failą, pažymėtą „Padalinio seržantas Cyrekas Lukaševskis – Varšuvos policija“. Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas.

Jį gundė mintis greitai brūkštelėti elektroninį laišką ir sprukti, bet taip tik dar labiau pakurstytų Styl zyzimą. Tad pakėlė ragelį, pasižiūrėjo, ar jis neišterliotas koku nors saldumynu, ir surinko Lenkijos numerį.

Keisti užsienietiški signalai, kuriems, rodėsi, nebus galo, bet... staiga pasigirdo nuobodžiaujantis balsas:

– *Posterunek Policji, Kryminalne Biuro Śledcze, słucham.*

Loganas pasistengė iš visų jėgų:

– Alio? Norėjau pasakyti: *Dzień dobry, czy pan mówi po angielsku?*

– Taip, kalbu angliškai.

Ačiū Dievui.

– Norėčiau pasikalbėti su padalinio seržantu Cyreku... – jis pamėgino išarti pavardę. – Vu-kašvjev-skiu?

– Lukaševskiu?

– Taip, būtent – Lukaševskiu.

Valio.

– Nigalice – dabar šeštadienios. Paskambinkyce pirmadzienios.

Ne valio.

– A... Gal galėčiau palikti jam žinutę? Man reikalingi

Tarptautinio Koščėjaus holdingo duomenys.

Pareigūnas kitame laido gale nusijuokė:

– Jūs jokiacies, taip?

– Ne. Kam man...

– Lenkijoje Koščiejus yra požemio valdovas. Koščiejus Nimircyngasis.

– Tai ten nėra žmogaus pavarde Koščiejus?

Vėl juokas:

– Nusikalcelios ir gaujo narios vysi nori būti Koščiejais Nimircyngaisiais. Nis skamba kitaip. Tai nicykra pavardzie.

Dar vienas akligmatvis. Loganas pridengė mikrofoną ir nusi-keikė. Styl tuo tikrai neapsidžiaugs.

– Alio?

– Palaukit minutėlę...

Ant apversto stalo gulėjo Finio pranešimas, kuriame jis ragino Makfersoną liautis malus šūdą ir sutikrinti Edipo aukų sąrašą su lenkų policija. Makfersonas buvo lapo viršuje sukeverzojęs: „ATLIKTI VOS PRADĖS DARBĄ PIRMADIENĮ!!!“ Tada „PIRMADIENĮ“ buvo nubraukta ir parašyta „ANTRADIENĮ“. O antradienį tas pusprotis prietranka jau gulėjo paslikas ligoninės lovoje ir miegojo gavęs smegenų sutrenkimą. O tai reiškė, kad šis darbas greičiausiai nebuvo atliktas.

– Alio? Ar dar girdzice?

– Taip, atleiskite. Klausykite, pas mus pastaruoju metu pasi-pylė apakinimai...

– Apa-kinymai?

– Apakinimai: išlupamos ir išdeginamos akys?

Loganas kone girdėjo, kaip tas patraukia pečiais.

– Visos aukos lenkų tautybės, tad norime nustatyti, ar tarp jų buvo ryšys. Gal galite ko nors paprašyti, kad patikrintų šių asmenų duomenis?

Ir emė vardyti pavardes, o jo pašnekovas – jas kartoti.

– Gerai, pasakysio Lukaševskiui, kai jis būs pirmadzienio, – taip pasakęs, pareigūnas padėjo ragelį.

Tiek tos naudos. Loganas *išjungė* Makfersono kompiuterį, užgesino šviesas ir uždarė inspektoriaus kaulidės duris. Dabar teks keliauti pranešti blogų naujienų Styl.

Laimė, kabinete jos nebuvo, tad jis suraitė raštelį ir paliko jai ant stalo: „LENKŲ POLICIJA MANO, KAD „KOŠČĖ-JAUS“ PAVARDĖ YRA BAJERIS. JIE PASKAMBINS MUMS PIRMADIENĮ.“

Ir paspruko.

38

Brėško sekmadienio rytas... į kurį niekas nekreipė dėmesio. Loganas su Samanta prabudo tik pusę vienuoliktos, pasiglamžę, bet vis dar maloniai pavargę po praėjusios nakties.

Jis užkaitė virdulį, kol ji murmedama tvarkėsi duše.

Pusryčiai: kruasanai, tepamasis sūris, rūkyta lašiša iš „Marks & Spencer“; šviežiai malta kava iš parduotuvėlės, esančios Mažojo Belmonto gatvėje, ir dulkėtas vyšnių džemo stiklainis iš spintelės gilumos. Jis viską išdėliojo ant kavos staliuko svetainėje, nutraukė nuo sofos apsauginę plėvelę ir apdengė ją kampe stovinčias kopėčias.

Pasirodė Samanta, užsimovusi dryžuotas kojines iki kelių ir vilkinti juodus marškinėlius su negyvu pliušiniu meškiuku. Rankšluosčiu sausino savo ryškiai raudonus plaukus:

– Netikėta. Maniau, esi anglišku pusryčių mėgėjas.

Loganas papilstė kavos:

– Mano kūnas – mano šventovė.

– Taip, kurgi ne, – ji įsitaisė ant sofos sukryžiuvusi po savimi kojas.

Ne pats blogiausias būdas praleisti rytą: valgyti pusryčius, gerti kavą, skaityti sekmadieninius laikraščius. Stebėti, kaip per plikas medines grindis ir tuščius dažų kibirėlius lėtai iš kairės į dešinę slenka saulės šviesos kvadratas. Truputį pasiglamonėti.

Ir tada suskambo telefonas.